

Podnikání, právní formy

- zaměstnanec, podnikatel, majitel firmy, investor
- podnikání - soustavná, cílevědomá, opakovaná činnost
  - za účelem dosažení zisku
- drobný (10z, 2m), malý (50z, 10m), střední (250z, 50m) podnikatel
- podnik = základní jednotka; v ní je realizována výroba / prodej / služby

Fyzická osoba

- živnostník, samostatný podnikatel
- plnoletost, svéprávnost, bezúhonost
- vystupuje pod svým jménem, ručí celým svým majetkem
  - **Ohlašovací živnosti**
    - **řemeslné** - kadeřnice, řezník apod.
    - **vázané** - musí prokázat odb. způs. (např. účetní poradenství)
    - **volné** - stačí splnit podmínky živnosti (umělci, novináři,...)
  - **Koncesované živnosti**
    - lze je provádět až po obdržení státního povolení (koncese)
    - směnárství, pohřební služba, výroba zbraní,...

Právnícká osoba

- časově i finančně náročnější
- musí bez výjimky vést účetnictví
- daň z příjmu ze všech vystavených faktur
- těžce se ruší (vyrovnání závazků, požádání o výmaz z OR,...)
- není uváděn osobní majetek
- vhodné pro vícero lidí

Kapitálová	Osobní
s.r.o., a.s.	v.o.s., komanditní společnost
ručení do výše vkladu	ručí celým majetkem společníka
nehrozí zrušení při odchodu společníka	celý zisk patří společníkům
administrativní náročnost	diskrétní informace
nutnost konat valné hromady	nutná důvěra, pro více lidí nereálné

vysoké náklady, dvojí zdanění při rozdělení zisku	nízké náklady, není dvojí zdanění
není snadné vystoupit	je to snadné

- **SPOLEČNOST S RUČENÍM OMEZENÝM – S.R.O.**

- fyzické i právnické osoby (stačí jedna)
- zákl. kapitál min. 1 Kč
- společnost ručí veškerým majetkem, společník do výše nesplaceného vkladu
- valná hromada – nejvyšší orgán, statutární orgán – jednatel(é)

- **AKCIOVÁ SPOLEČNOST – A.S.**

- 1 PO či více osob
- min. 2 miliony Kč
- celým svým majetkem, akcionáři neručí za závazky společnosti

- **VEŘEJNÁ OBCHODNÍ SPOLEČNOST – V.O.S.**

- alespoň 2 osoby
- bez minimální zákl. kapitálu
- osoby ručí svým majetkem (společně a nerozdílně)

- **KOMANDITNÍ SPOLEČNOST – K.S.**

- dva a více společníků
- komandista vkládá alespoň 5 000 Kč
- komandisté ručí do výše vkladu, komplementář ručí celým svým majetkem
- společnost vedou komplementáři

- **DRUŽSTVO**

- min. 5 FO či 2 PO
- neuzavřený počet osob za účelem podnikání, popř. zajišťování...
- družstvo ručí celým svým majetkem, členové neručí za závazky družstva
- členové většinou nevnaší peníze, ale třeba půdu, zvířata,...

- **EVROPSKÁ SPOLEČNOST – SE**

- 120 tisíc euro v akciích
- valná hromada
- celým svým majetkem, akcionáři neručí za závazky společnosti

Základy účetnictví

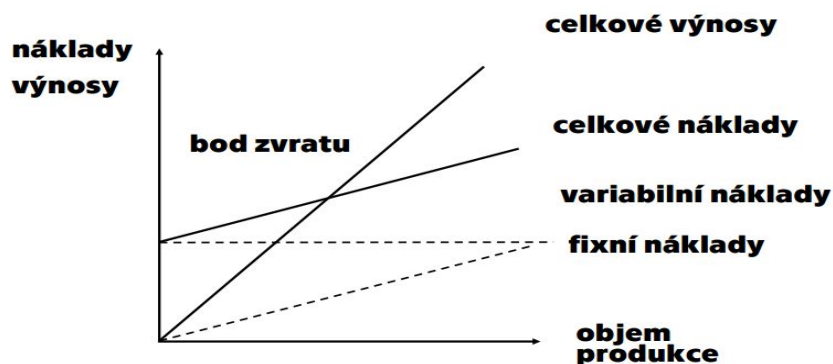
- každý podnikatel musí svou činnost věrně a pravdivě zobrazovat
- musí být úplné, přehledné a průkazné
- důležité pro vedení, vlastníky, věřitele, zaměstnance, stát, konkurenci,...
- vedou je právnické osoby a zahraniční osoby v ČR
- fyzické osoby...
  - zapsané v OR
  - s velkým obratem
  - dobrovolně
- jde o stav a pohyb majetku, závazků, náklady, výnosy, zisk,...
- **jednoduché** - pro vyměření daně z příjmů, evidence příjmů a výdajů
- **podvojné** - bilanční princip (dal, má dáti) → pro podniky již jen toto
- podnik má majetkovou a kapitálovou strukturu
- rozvaha (balance) je přehled o majetku firmy a zdrojích jeho financování

- hmotná (movitá / nemovitá) a nehmotná **aktiva**, finanční aktiva
- oběžný / krátkodobý majetek
  - věcná forma - materiál, suroviny, výrobky, zboží
  - peněžní - pohledávky, cenné papíry, peníze
- **pasiva**
  - vlastní kapitál - základní, fondy, akumulovaný zisk, zisk běžného roku
  - cizí kapitál - závazky (úvěry, zaměstnanci, dodavatelé,...)

- aktuální princip - N/V se zahrnují do období, s nímž věcně a časově souvisí
- zákaz kompenzace, zásada opatrnosti (hrozící ztráty, ne zisk), kontinuita

- **výsledovka**
  - výkaz zisků a ztrát
  - balance výnosů a nákladů
  - informace o výsledku
  - hospodaření firmy a její efektivnost

- **cash flow**
  - výkaz o peněžních tocích
  - balance příjmů a výdajů

- **náklady** = úbytek peněžních prostředků, nepeněžních aktiv (materiál,...), vznik závazku
- **výnosy** = přírůstek peněz, NA (prodej na fakturu,...), snížení závazků

Podnikatelský plán, bod zbratu

- soubor předpokladů o budoucnosti
- kde jsme, kde chceme být, jak se tam dostat, plán realizace
- **vymezení projektu**
  - co je zdrojem síly PP
  - jaký prospěch může mít potencionální partner
  - jaké jsou požadavky na něj
- **analýza trhu**
  - existuje potřeba?
  - vymezení a popis odvětví
  - klasifikace zákazníků, faktory vlivu na rozhodování
  - na koho se zaměříme
  - záměry a možnosti konkurence
- marketing a prodej
- technologické operace - výroba, administrativa, distribuce
- management a lidské zdroje
- finanční plánování, řízení, opatření

Náklady

- provozní (spotřeba materiálu, energie, nakoupené služby, osobní náklady, odpisy,...)
- X finanční - úroky, daně, poplatky
- účelové členění, KDE, KDO,...
- manažerské pojetí nákladů - pro rozhodování
- relevantní náklady → mají vliv na rozhodování
- průměrné, marginální (mezní - celkový nárůst, zvýší-li se výroba)
- dle časového horizontu (dlouhodobě je vše variabilní)
- utopené náklady - irelevantní (sunk cost)
- opportunity cost - náklady alternativní příležitosti
- **variabilní (proměnné)** - mění se s objemem a strukturou produkce
  - **proporcionální** - přímo úměrné růstu výroby, stejná výše na jednotku
  - **nadproporcionální** - náklady rostou rychleji (přesčasy, spotřeba energie,...)
  - **podproporcionální** - naopak, méně na jedn. produkce (množstevní slevy,...)
- **fixní (stálé)**
  - nemění se s objemem výroby / aktivity
  - může je ale změnit čas (inflace,...), změna sortimentu, technologie,...
  - "rozpouštějí" se do nákladů (cen) výrobků
- **provozní páka** - podíl fixních nákladů na celkových nákladech podniku
- čím je PP vyšší, tím jsou větší změny zisku při změně objemu prodeje
- stupeň PP - o kolik % se změní zisk při změně objemu výroby o 1%
- vyšší je dobrý během konjunktury, ale špatný během recese

Kalkulace nákladů

- (= stanovení velikosti nákladů na kalkulační jednici)
- **jednice** = výkon, výrobek či služba jasně vymezená jednotkou (ks, hod, kg,...)
- pro stanovení vnitropodnikových cen výkonů, kontrole rentability, limitování nákladů,...
- útvary, pro než se sestavují jsou hospodářská či nákladová střediska
- **přímé (jednicové) náklady**
  - přiřazují se přímo výrobkům / jednici
  - suroviny, materiál, mzdy, odpisy, opravy, údržba,...
- **nepřímé (režijní) náklady**
  - souvisí s více druhy výrobků / výkonů → nelze přiřadit jednici
  - souvisí s činností podniku jako celku
  - do nákladů výrobků se rozpuštějí pomocí přírážek k základně
  - výrobní, odbytová a správní režie
  - **výrobní režie**
    - souvisí s řízením a obsluhou výroby
    - režijní mzdy, opotřebení nástrojů, spotřeba energie, náklady na opravy..
  - **správní režie**
    - souvisí s řízením podniku
    - odpisy správních budov, platy řídicích pracovníků, poštovné, účetnictví, daň z příjmu, pojištění, náklady na informatiku, finanční náklady...
  - **odbytová režie**
    - souvisí s odbytem, dopravou
    - skladování, prodej, expedice, marketing...

Kalkulační vzorec:

1. Přímý materiál
2. Přímé mzdy
3. Ostatní přímé náklady
4. Výrobní (provozní) režie
5. Správní režie
6. Odbytové náklady

1-4 = vlastní náklady výroby
 1-5 = VN výkonu
 1-6 = úplné VN výkonu
 1-7 = cena výkonu

7. Zisk (ztráta)

Metody kalkulace přímých nákladů (absorpční metody)

- vliv rozdílu předpokládané a skutečné produkce
- část FN je pro rozhodování irelevantní
- kalkulace je statická (průměrná výše nákladů)
- **prostým dělením** - vhodné pro hromadnou výrobu (uhlí, pivo,...)
- **přirážková** - nepřímé náklady na výrobek pomocí, sazba režijních nákladů
- **sdružená výroba** - dle určitého technické hlediska - náklady na teplo, elektřinu,...
- **rozdílová** - korigování nákladů již v průběhu výroby

Metody kalkulace nepřímých nákladů (neabsorpční metody)

- = kalkulace variabilních nákladů
  - klade důraz na jejich přiřazení výkonům
  - FixN je třeba uhradit z rozdílu výnosů a VN
-
- + cena výrobku
  - VN výrobku (přímé náklady, variabilní položky režie)
  - = **marže, krycí příspěvek (na úhradu FN)**
  - fixní náklady (na výrobek, skupiny, podniku)
  - = **(průměrný) zisk na výrobek**
-

- **změny ovlivňující vývoj nákladů**
  - objem výroby, kapacita
  - inovace výroby
  - produktivita práce
  - smluvní podmínky / podmínky trhu
  -

! zásada - respektovat vazbu nákladové položky na rozsah aktivit

Úrokový počet

- **investice** = jednorázově vynaložené zdroje, od nichž se očekává, že budou přinášet příjmy během delšího období v budoucnosti
- do nákladů vstupují formou odpisů až při svém užívání
- význam jejich ekonomického hodnocení
  - vyjádření efektu z realizace projektu
  - porovnání s jinými variantami
  - výpočet minimální ceny produkce
  - analýza ekonomických rizik projektu

Typy úročení

- **jednoduché**
  - výpočet úroku z krátkodobého úvěru (< 1 rok)
  - výpočet penále z faktury
  - výpočet stavu vkladu za dané období
- **složené** (úročí se vklad i úroky z předchozích období)
  - **polhůtní** (dekursivní) - úroky se platí na konci období
  - **předlůtní** (anticipativní) - na začátku období
- **zásobitel** = množství peněz, které musíme vložit do banky, abychom mohli po n období vybírat danou konstantní částku
- **střadatel** = kolik bude na účtu v bance po n letech uloženo peněz, pokud budeme pravidelně na začátku každého období ukládat konstantní částku
- **anuita** = splátka úvěru, jejíž výše se v průběhu času nemění
- **diskontování** = způsob ohodnocení budoucí ceny peněz
  - jestli se nám vyplatí investice, máme-li alternativní příležitost
- ekonomické hodnocení je rozdílné z pohledu projektu a investora
  - projekt - bez ohledu na způsob financování apod.
  - investor - daňové hledisko a ZF z hlediska vlastního kapitálu

Kritéria hodnocení efektivnosti investic

1. **Kritérium (prosté) doby splácení**
  - co nejrychlejší navrácení vložené investice
  - zanedbává časovou cenu peněz a CF po době splácení
  - nevhodné pro dlouhodobé investice
2. **Kritérium (diskontované) doby splácení**
  - stejné, s ohledem na časovou hodnotu peněz
  - zanedbává CF po době splácení
3. **Kritérium čisté současné hodnoty (NPV)**
  - rozdíl mezi současnou hodnotou očekávaných příjmů a výdaji na inv.
  - vždy existuje, respektuje časovou cenu peněz
4. **Vnitřní výnosové procento (IRR)**
  - hodnota diskontu, který dává za dobu životnosti právě nulovou hodnotu diskontovaného toku hotovosti
  - je-li IRR vyšší než r (diskontní míra), je výhodné realizovat
  - nemusí vždy existovat / může jich být více
5. **Výpočet minimální ceny produkce**
  - cena, zajišťující výnos vloženého kapitálu ve výši diskontu

- NPV = 0
- kdy se ještě vyplatí investici realizovat

Personalistika, lidské zdroje

- řízení lidských zdrojů → zajištění optimálního počtu a kvality tak, aby byli připraveni a motivováni plnit cíle v souladu s firemní strategií
- **personalista:**
  - strategie firmy → funkční personální procesy
  - tvorba nástrojů pro manažery (hodnocení, motivace, odměny,...)
  - ambassador firemních hodnot / kultury
  - personální administrativa, reporting,...
- **manažer:**
  - kompetence druhých → výkonnost všech
  - vedení, výběr lidí
  - delegace úkolů, kontrola kvality výstupů
  - zajištění podmínek a bezpečnosti,...
- **plánování lidských zdrojů:**
  - identifikace jejich potřeb pro plnění cílů
  - analýza z hlediska počtu a kompetencí, souvisejících nákladů
  - analýza mezer mezi současným a požadovaným stavem LZ
- **řízení procesů a činností:**
  - spolupráce při tvorbě a optimalizace organizačních struktur
  - tvorba katalogu pracovních funkcí a jejich popisu
  - evidence pracovních míst
- **získávání a výběr zaměstnanců:**
  - zajistit správného člověka na správném místě (a ve správném čase)
  - tvorba požadavků
  - zveřejňování volných míst
  - preference zdrojů (interní / externí)
  - vlastní výběr lidí
    - rozhovory, testy znalostí, psychotesty,...
- **odměňování a motivace zaměstnanců:**
  - hierarchie a hodnocení pracovních funkcí
  - tvorba katalogu pracovních funkcí
  - mzdová politika, bonusy, benefity,...
- **hodnocení výkonu zaměstnanců:**
  - zhodnocení celkového výkonu za určené období
  - určení nových cílů, plán kariérního postupu

- návrh bonusů a odměn
- **rozvoj zaměstanců:**
  - identifikace rozvojových potřeb
  - gap analýza mezi současným a potřebnými kompetencemi
  - výběr forem rozvoje (dle rozpočtu)
    - tréninky, školení, mentoring,...
  - výběr dodavatelů a hodnocení rozvojových programů
- **kariérové plánování:**
  - návrh K-žebříků (horizontální x vertikální)
  - časový plán K-postupu a rozvojových aktivit
  - kontrola plnění v rámci hodnotících rozhovorů
- **talent management:**
  - identifikovat je a vytvořit databázi talentů a klíčových zaměstnanců
  - navrhnout a realizovat speciální rozvojové programy
  - -||- programy na sdílení znalostí (knowledge management)
- **personální administrativa:**
  - zajistit personální náležitosti v souladu s legislativou (smlouvy, mzdy,...)
  - zajistit agendu jednotlivých personálních procesů (návrh a příprava metod,...)
- **reporting:**
  - zajistit reporting pro management / vlastníky
  - zajistit povinné výkaznictví pro stát
  - zajistit potřebné info pro řízení firmy o personálních procesech
  - zajistit benchmarky (vývoj a trendy srovnávacích ukazatelů)

Rentabilita, produktivita, cena peněz

- **produktivita** = produkce / vstupy
- **produktivita práce** = produkce / (počet hodin práce || počet pracovníků)
- mezi nákupem (vstupy) a prodejem (výstupy) je přidaná hodnota
  - osobní náklady, odpisy, EBIT,...
- **zisk...:**
  - **EBITDA** = zisk před odpisy, úroky a daněmi
  - **EBIT** = před úroky a daněmi
  - **EBT** = před zdaněním
  - **EAT** = čistý zisk
- **rentabilita** = výnosnost / ekonomický ukazatel hospodaření
  - relativní vyjádření výsledku hospodaření k určitému základu

- **ROS** = hrubá rentabilita
- **ROE** = rentabilita vlastního kapitálu
- **EVA** - ekonomická přidaná hodnota
  - ekonomický zisk = výnosy - náklady kapitálu
  - NOPAT - $K \times WACC$
- **likvidita** = schopnost společnosti uhradit své závazky
  - **Current Ratio** = oběžná aktivita / krátkodobé závazky
  - **Quick Ratio** = OA - zásoby / KZ
  - **Cash Ratio** = peníze (a ekvivalenty) / KZ
- **čistý pracovní kapitál (NWC)**:
  - volné prostředky, které zbydou po úhradě všech KZ
- **celková zadluženost** = cizí kapitál (dluhý) / celkový kapitál (aktiva)
- **sunk cost** = utopené náklady
  - již jednou vynaložené
  - irelevantní pro rozhodování
- **opportunity cost** = náklady ušlé příležitosti
  - relevantní (ovlivňuje náklady, které nerealizují)
  - hodnota nejlepší další (ušlé) alternativy
  - diskont (časová hodnota peněz)
- **marginální (přírůstkové) náklady**:
  - vyvolané zvýšením výroby
  - X rozdílové náklady (kromě výroby)
  - **dlouhodobé** - směřují k dlouhodobému zvýšení kapacity
  - **krátkodobé** - směřují ke zvýšení využívání současných kapacit (další směny, přesčasy, intenzita práce,...)

KD / DD financování podnikání

- finanční manažer musí plánovat a řídit finance
  - relace mezi požadavky a zdroji
  - daně, pojištění apod.
- řízení zásob (optimální výše)
- řízení pohledávek (výnos, riziko, vymáhání,...)
- řízení peněz
- financování oběžného majetku
- krátkodobé (< 1 rok) vs. dlouhodobé (> 1 rok)
- **zdroje vnitřní** (vklad, zisk, odpisy, akcie) x **vnější** (dluhopisy, bankovní úvěr, půjčka,...)

- **obchodní úvěr:** - čerpá odběratel od dodavatele - zaplatí za dodávku později
  - trvalý a dočasný zdroj krytí OM
  - (ne)legální obchodní úvěr, fakturační úvěr
- **faktoring:** = odkup krátkodobých pohledávek z obchodního styku
  - regresní x bezregresní (fakt. spol. nepřebírá riziko za pohledávky)
- **dluhopis:** = obligace, anglicky BOND
  - cenný papír dlužnického charakteru
  - majitel listu má právo požadovat splacení dluhu po eminentovi
  - **eminent** - kdo jej vystavil (stát, banky, podniky, oprávn. FO)
  - **plášť** - nominální hodnota, úrok, termín název eminenta, číslo,...
  - **kupónový arch s talonem**
  - s konstantním úrokem, proměnným úrokem,...
  - nejlevnější, neomezuje práva akcionářů... ALE musím vždy platit úrok
- **akcie:** - cenný papír, akcionář vložil nějaký kapitál do a.s.
  - právo účastnit se valných hromad (a hlasovat)
  - výplata dividend (výnos vyplácený eminentem)
  - prodej / převod akcie
  - při konkursu právo na přiměřenou část zůstatku
  - **kmenové**
  - **preferenční**
  - **zaměstnanecké**

Akcie	Obligace
podíl na majetku	dluh / závazek
nominále se nevrací	nominále se vrací v daném termínu
může dostat dividendu	musí dostat úrok
dividendy ze zisku	úroky jsou náklad zdanění
držitel může ovlivnit	držitel nemůže ovlivnit chod podniku

- **směnka:** - převoditelný cenný papír, potvrzuje určitý závazek dlužníka
  - **dle výstavce:**
    - **vlastní** - dlužník se zavazuje, že v daný čas zaplatí danou částku
    - **cizí** - příkaz 3. osobě zaplatit určitou částku
      - KDO (směnečník)
      - KDY (splatnost)
      - KDE
      - KOMU
      - datum a místo vystavení
      - podpis výstavce (a pak dlužníka)
  - **dle doby splacení:**

- **na viděnou (vistasměnka)** - splatná při předložení, ke kterému musí dojít do jednoho roku po vystavení
- **na určitý čas po viděné**
- **na určitý čas po vystavení směnky**
- **na určitý den**

Leasing

- nájemce platí pronajímateli za užívání aktiva
- dokud nezaplatí, je věc pronajímatele
- **dle majetkoprávních vztahů:**
  - **operativní:** - krátkodobý pronájem
    - nepředpokládá se změna vlastnictví → aktivum se vrací
    - o opravy a servis se stará pronajímatel
    - lze plně uznat do nákladů
  - **finanční:** - dlouhodobý pronájem
    - po splacení se předpokládá změna vlastnictví
    - o opravy a servis se stará nájemce
  - **zpětný:** - majitel nabídne leasingové společnosti movitou věc
    - ta se stane majitelem (zaplatí odhadní cenu)
    - původní majitel se stane nájemcem, co platí splátky
- **dle pronajímatele:**
  - **podnikatelský** → podnikatelský subjekt
  - **spotřebitelský** → soukromá osoba
  - **komunální** → nájemcem může být jen nevýdělečná organizace
- **dle zůstatkové hodnoty na konci:**
  - **s plnou amortizací** - leasingové období je shodné s ekonomickou dobou životnosti pronajímaného aktiva. Zůstatková cena na konci leasingového období je nulová nebo velmi nízká.
  - **se zůstatkovou hodnotou** - leasingové období je kratší než ekonomická doba životnosti aktiva. Po ukončení smlouvy je nutné, aby pronajímatel hledal řešení, jak disponovat s ne zcela odepsaným majetkem.
- + obvykle rychlejší než úvěr
- + není nutný počáteční kapitál
- + splátkový kalendář může být individuální
- + riziko inflace může být na leas. firmě
- omezená vlastnická práva
- vlastnická rizika nese nájemce (odcizení, zničení,...)
- výpověď pouze se ztrátou

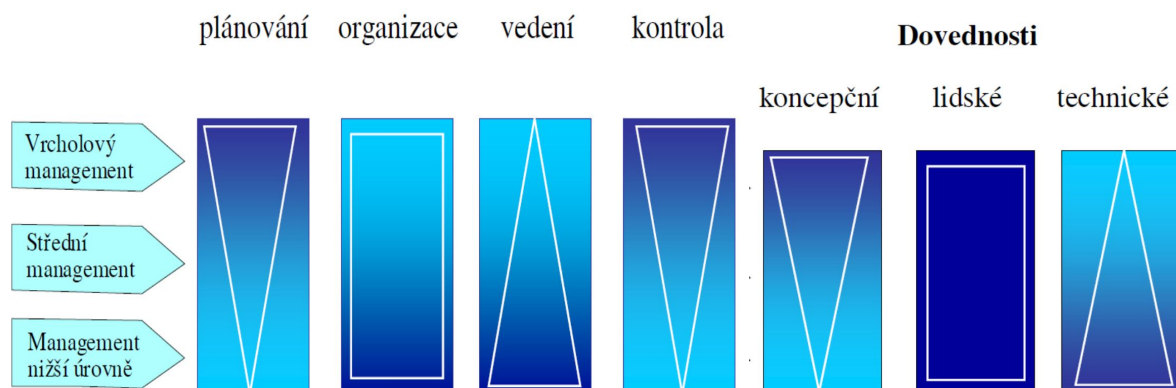

Marketing a management

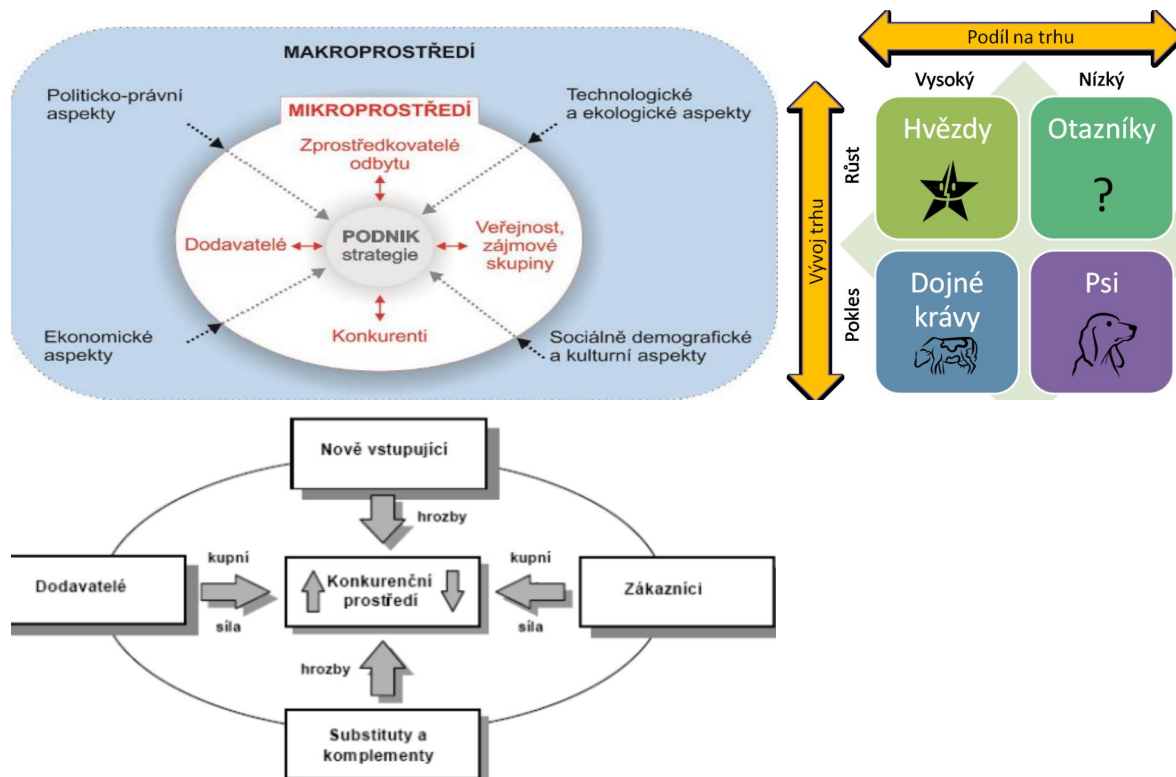
- **marketing:** - proces zaměřený na uspokojování potřeb zákazníka
  - marketingový výzkum
  - nabídka produktů a služeb → správné místo a čas, správná cena
  - Filozofie podnikání / Styl řízení firmy
  - prodej, podpora prodeje, servis,...
- **management:** - proces systematického plánování, organizování, rozhodování, vedení

lidí a kontroly za účelem dosažení cíle

- **vedoucí pracovník:** - vedení, rozdělování úkolů, určit zdroje a cíle
  - kontrolovat výsledky a schvalovat je
  - vybírat nové spolupracovníky
  - urovnávat a předcházet konfliktům
  - hodnotit pracovníky (podporovat, motivovat, napomínat)
  - koordinace s ostatními vedoucími

- **marketingový výzkum:** - získávání informací o trhu → úspěšné vedení firmy
  - kde jsme, kde chceme být, jak se tam dostat, zjistit stav
  - kvantitativní x kvalitativní
  - interní x externí analýza
    - E: trhu, zákazníka, konkurence, makroprostředí..
- **SWOT analýza:** - Strengths / Weaknesses / Opportunities / Threats
  - SW - vnitřní, OT - vnější
- **marketingový mix** - 5P - product, price, place, promotion, people
- **nástroje MK:** - reklama, PP, sponzoring, eventy, veletrhy, public relations,...
- **internetové NM:** - emaily, web, bannery, kontextová reklama, sociální sítě,...

Daně v ČR

- povinná, pravidelná, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu
- Nenávratnost, Neekvivalence (neznáme přesný účel), Nedobrovolnost
- **základní funkce:**
  - **fiskální** – schopnost naplnit veřejný rozpočet
  - **alokační** – poskytování daňové podpory nebo znevýhodnění spotřeby
  - **stimulační** – stát pomocí daní podporuje ekonomický růst
  - **redistribuční** – snížení rozdílů v důchodech jednotlivých subjektů
  - **stabilizační** - cenová stabilita, nezaměstnanost, ekonomika
- **daňový subjekt** - jeho příjem, zisk, majetek,... je podroben dani
- **předmět daně** - majetek, zisk, spotřeba
- **sazba daně** - jednotná x diferencov. (DPH); pevná x relativní; lin. x progres. (DPFO)
- **daňová kvóta** v ČR - 33,5 % HDP
- **daňový štít** - úroky z půjčky se počítají do nákladů → snižuje cenu cizího kapitálu
- **daňová optimalizace** - využití legálních prostředků pro snížení daní
  - daňové slevy, tvorbu rezerv a opravných položek,...
- podniky jsou více zatíženy přímými daněmi
  - nepřímé spíše přenáší na konečné spotřebitele (DPH,...)

- **přímé** - poplatník je současně i plátcem → nelze přesunout na jiný subjekt
- **nepřímé** - plátce daně je odpovědný za výběr a uhrazení daně od jiných subjektů
  - daňové břemeno je přesouváno na jiný subjekt
  - platí je kupující/konečný spotřebitel v ceně zboží
  - státu je odvádí prodávající
- **sociální pojištění** - nemocenské, důchodové, nezaměstnanost
- **veřejné zdravotní pojištění**
→ zaměstnanec hradí cca 1/4, zaměstnavatel 3/4
- **daně z příjmů**: - **PO** platí 19% (základ je zisk)
  - **zaměstnanci** 15% superhrubé mzdy (hrubá + pojistné)
  - **OSVČ** - 19%
- * **solidární daň** – zvýšení o 7 % nad 108 024 Kč/měsíčně
- **daně v ČR**: - **Daň z přidané hodnoty**
  - **Daně spotřební**
  - **Daň z příjmů**
  - **Daň z nemovitostí**
  - **Daň silniční**
  - **Daň dědická, darovací a daň z nabytí nemovitých věcí (z převodu nemovitostí)**
  - **Daně k ochraně životního prostředí**

Daň z přidané hodnoty

- **působnost** v ČR, EU (dodání a pořízení zboží) i mimo EU (dovoz a vývoz)
- **registrace** - obrát > 0,75 mil.Kč za 12 měsíců; podnikání
- **princip daně**: daň na vstupu a výstupu, odpočet daně na vstupu, odvod na výstupu
- **předmět daně** - zdanitelná plnění
  - dodání zboží, poskytnutí služby, převod nemovitostí
- **den uskutečnění zdanitelného plnění**
  - den dodání zboží / služby
  - den vystavení daňového dokladu
- povinnost přiznat daň ke dni přijetí zálohy
- přenesení daňové povinnosti (na odběratele) – reverse charge
- systém elektronické evidence tržeb (EET)
- **nárok na odpočet** - pokud použije přijatá plnění pro své podnikání
- **osvobozená plnění (bez odpočtu)** - poštovní služby, rozhlas a TV, vzdělávání, zdravotnictví, pojištění, loterie,...
- **osvobozená plnění (s nárokem na odpočet)** - dodání/pořízení zboží ze států EU,...

Spotřební daně

- uhlovodíková paliva, líh a lihoviny, pivo, víno, tabák,...
- na elektřinu v EU - v ČR minimální sazba (1 € / MWh)

Ekologické daně

- uhlí, zemní plyn, elektřina, benzín, nafta, topné oleje,...
- poplatky emisního charakteru (voda, ovzduší, odpady,...)

Daň z příjmů fyzických osob

- příjmy ze závislé činnosti (mzda) a funkční požitky
  - příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti
  - příjmy z kapitálového majetku
  - příjmy z pronájmu
  - ostatní příjmy
    - příjmy osvobozené od daně
    - příjmy zdaněné srážkou u zdroje
    - příjmy zdaněné paušální sazbou daně
    - odčitatelné položky, nezdanitelná část základu daně, slevy na dani
- **základ daně z podnikání:**
    - omezení paušálů do 2 mil.Kč příjmů
      - 80 % zemědělská výroba
      - 80 % živnosti řemeslné
      - 60 % živnosti ostatní
      - 40 % ostatní příjmy
      - pronájem: 30 % z příjmů
    - **slevy** (poplatník, vyživovaná osoba, student, invalida,...)
  - **sazba daně** - 15% superhrubé mzdy

Daň z nemovitosti

- za všechny pozemky a stavby podléhající kolaudaci
- nevycházejí z ceny nemovitosti, ale z výměry
- celková úroveň sazeb je nízká, ale pro podnikatele výrazně vyšší

Daň silniční

- za všechna silniční motorová vozidla používaná v souvislosti s podnikáním
- slevy např. z ekologických důvodů
- platí se bez ohledu na využití vozidel

Daň dědická, darovací a daň z nabytí nemovitých věcí

- "nejméně mravné" - duplicitní zdanění → řada úprav (např. dědická v přímé linii,...)
- výdaje na znalecké posudky, notáře apod... sazba 4%
- od roku 2014 je bezúplatný příjem dědictví osvobozen od daně z příjmů = faktické zrušení dědické daně